

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра цивільного права № 1
кафедра цивільного права № 2

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Цивільне право (Частина 1)»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Цивільне право (Частина 1)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 28 с.

Розробники:

- В. В. Надьон, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри цивільного права № 2,
Л. М. Баранова, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права № 1,
Б. П. Карнаух, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права № 1,
Т. І. Бровченко, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права № 2.

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1
(протокол № 10 від 30 червня 2020 р.)

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 2
(протокол № - від - червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри цивільного права № 1 – В. І. Борисова,
кандидатка юридичних наук, професорка

Завідувач кафедри цивільного права № 2 – В. Л. Яроцький,
доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Цивільне право (Частина 1)
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Надьон Вікторія Валентинівна , професорка кафедри цивільного права № 2, д.ю.н., професорка Баранова Людмила Миколаївна, доцентка кафедри цивільного права № 1, к.ю.н., доцентка, Карнаух Богдан Петрович, доцент кафедри цивільного права № 1, к.ю.н., доцент Бровченко Тетяна Ігорівна, доцентка кафедри цивільного права № 2, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	057 704-92-98 057 704-90-53
E-mail	civillaw1@nlu.edu.ua civillaw2@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн-консультації	Під час дистанційного навчання проводяться консультації із використанням платформ Moodle, Zoom та ін.

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Цивільне право (Частина 1)» передбачає вивчення питань про предмет і метод цивільного права, його систему і джерела; загальних положень цивільного права, зокрема про цивільні правовідносини, фізичних і юридичних осіб та інших учасників цивільних відносин, об'єкти цивільних прав, правочини, відносини представництва, строки та терміни, здійснення та захист цивільних прав, виконання цивільних обов'язків, цивільно-правову відповідальність, а також засвоєння положень таких підгалузей як речове право, право інтелектуальної власності, спадкове право.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – формування предметних компетентностей у сфері правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, що становлять предмет цивільного права, через засвоєння основних правових категорій і інститутів загальної частини цивільного права, формування правового мислення, вироблення вмінь

тлумачити і аналізувати норми цивільного законодавства, набуття навичок практичного застосування теоретичних знань та цивільно-правових норм до конкретних відносин.

Завдання:

- формування необхідних сучасному юристу комплексу юридичних компетентностей у сфері приватного права;
- засвоєння основних правових категорій та інститутів цивільного права;
- опанування студентами необхідних теоретичних знань у сфері регулювання цивільно відносин;
- освоєння основних джерел цивільного права;
- ознайомлення з судовою та іншою практикою застосування норм цивільного законодавства.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави і права України», «Конституційне право», «Логіка», «Філософія», «Мова української юриспруденції», «Економічна теорія», «Українська культура», «Історія держави і права зарубіжних країн».

Кореквізити: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право (Загальна частина)», «Міжнародне право», «Міжнародне приватне право», «Трудове право», «Державне будівництво та місцеве самоврядування», «Державне (конституційне) право зарубіжних країн».

Постреквізити: «Цивільне право (частина 2)», «Цивільний процес», «Кримінальне право (Особлива частина)», «Кримінальний процес», «Право Європейського Союзу», «Трудове право», «Фінансове право», «Екологічне право».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1.1. Формувати мотивовану позицію щодо обґрунтованості майнових чи немайнових вимог спорах, що виникають із цивільно-правових відносин.

РН НД 1.2. Неупереджено оцінювати пропозиції до вдосконалення чинного цивільного законодавства, виокремлюючи переваги та недоліки пропонувані нововведень.

РН НД 1.3. Характеризувати цивільну правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб.

РН НД 1.4. Оцінювати додержання стороною (сторонами) вимог, що є необхідними для чинності правочину

РН НД 1.5. Визначати недоліки і переваги різних організаційно-правових форм юридичних осіб.

РН НД 1.6. Вирішувати цивільно-правові спори урівноважуючи одночасну дію різних принципів цивільного права.

РН НД 1.7. Планувати й організовувати власне дослідження доктринальних проблем цивільного права.

РН НД 1.8. Виявляти й аналізувати тенденції судової практики щодо різних категорій цивільних справ.

РН НД 1.9. Ефективно працювати із Реєстром судових рішень та іншими базами даних («Суд на долоні», «База правових позиції» тощо) і знаходити релевантну судову практику у цивільних справах.

РН НД 1.10. Володіти навичками роботи із доктринальними джерелами цивільного права.

РН НД 1.11. Пояснювати структуру правовідносин представництва при вчиненні правочинів.

РН НД 1.12. Знати перелік об'єктів цивільних прав і пояснювати особливості їх оборотоздатності.

РН НД 2.1. Виявляти знання і розуміння інституту власності в цивільному праві і його взаємозв'язок із конституційним принципом непорушності права власності.

РН НД 2.2. Розуміти внутрішню структуру і принципи функціонування права інтелектуальної власності.

РН НД 2.3. Знати правила спадкування за законом і за заповітом та порядок здійснення спадкових прав.

РН НД 2.4. Демонструвати розуміння специфіки права спільної власності та знати її види.

РН НД 2.5. Розуміти сутність позовної давності, наслідки її спливу, та її відмінність від інших строків у цивільному праві.

РН НД 2.6. Пояснювати зміст відносин спадкового правонаступництва.

РН НД 2.7. Надавати юридичну оцінку правомірності використання об'єктів права інтелектуальної власності.

РН НД 2.8. Застосовувати положення спадкового права до спорів між спадкоємцями.

РН НД 2.9. Обґрунтовувати позицію клієнта у спорі про захист права власності.

РН НД 2.10. Виявляти прогалини чи колізії в чинному цивільному законодавстві і пропонувати шляхи їхнього подолання чи вирішення.

РН НД 2.11. Уміти застосовувати інструментарій цивільного права для захисту фундаментальних прав людини і основоположних свобод.

РН НД 2.12. Приймати неупереджені, самостійні та юридично обґрунтовані рішення у справах, що виникають із цивільних правовідносин.

РН НД 2.13. Зважувати аргументи протилежних сторін цивільно-правового спору з метою ухвалення законного й обґрунтованого рішення.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)	Самостійна
-------	-------------------------------	------------

			робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Цивільне право - галузь приватного права	Цивільне право - галузь приватного права	4
2	Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	Джерела цивільного права регулювання. Платіжні системи	4
3	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	4
4	Об'єкти цивільних прав	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	4
5	Правочини	Об'єкти цивільних прав	4
6	Представництво	Правочини	4
7	Здійснення суб'єктивних цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Захист цивільних прав	Представництво	2
8	Цивільно-правова відповідальність	Здійснення суб'єктивних цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Захист цивільних прав	2
9	Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність	Цивільно-правова відповідальність	2
10	Загальна характеристика речового права та права власності	Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність	2
11	Набуття та припинення права власності	Загальна характеристика речового права та права власності	2
12	Право спільної власності	Набуття та припинення права власності	2
13	Захист права власності	Право спільної власності	2
14	Загальні положення про спадкування	Захист права власності	2
15	Спадкування за заповітом та за законом	Загальні положення про спадкування	2
16	Здійснення спадкових прав	Спадкування за заповітом та за законом	4
17	Загальна характеристика права інтелектуальної власності	Здійснення спадкових прав	2
18	Авторське право та суміжні права. Патентне право	Авторське право та суміжні права	2
19		Патентне право	
20		Інститут засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	
	Усього		90

**Види навчальних занять і самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
			156
1	Цивільне право - галузь приватного права	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	
2	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	Правочини	
3	Об'єкти цивільних прав	Захист права власності	
4	Правочини	Спадкування за заповітом та за законом	
5	Здійснення суб'єктивних цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Захист цивільних прав		
6	Загальна характеристика речового права та права власності		
7	Загальні положення про спадкування		
8	Загальна характеристика права інтелектуальної власності		
	Усього		

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, актів цивільного законодавства;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе і рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання й методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Навчально-методичному посібнику для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Цивільне право (Частина 1)» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

**Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної
дисципліни**

Нормативно-правові акти

Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № **436-IV**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

Житловий кодекс Української РСР : Закон УРСР від 30.06.1983 р. № 5464–X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>

Кодекс законів про працю України : Закон УРСР від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>

Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № **435-IV**. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. в ред. Закону України від 03.10.2017 р. № 2147-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів : Паризький Акт від 24.07.1971 р., змінений 02.10.1979 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051

Договір про патентну кооперацію від 19.06.1970 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001

Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#Text

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123

Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 20.03.1992 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076

Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018

Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII в ред. Закону України від 11.07.2001 р. № 2627-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#n840>

Про банки і банківську діяльність : Закон від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

Про благоустрій населених пунктів : Закон України від 06.09.2005 р. № 2807-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text>

Про валюту і валютні операції : Закон від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL :

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань :
Закон України від 22.11.1996 р. № 543/96-ВР. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/543/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції :
Закон України від 19.05.2011 р. № 3390-VI. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3390-17#Text>

Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-
XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>

Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-
VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон
України від 14.09.2006 р. № 143-V в ред. Закону України від 16.10.2020 р. № 124-IX.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16>

Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від
01.07.2010 р. № 2398- VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>

Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень :
Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV в ред. Закону України від 11.02.2010
р. №1878-VI. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>

Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців
та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р.
№ 755-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15?find=1&text=%EF%F0%E8%EF%E8%ED%E5%ED%ED#w142>

Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон від
16.11.1992 р. № 2782-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>

Про електронні документи та електронний документообіг : Закон
України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL :
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 15.05.2018 р. № 2415-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19>

Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 09.11.2017 р. № 2189-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19#Text>

Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>

Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>

Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>

Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>

Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.02.2010 р. № 2210-III. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

Про захист персональних даних : Закон від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

Про захист прав споживачів: Закон УРСР від 12.05.1991 р. № 1023-XII в ред. Закону України від 01.12.2005 р. № 3161-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>

Про інформацію : Закон від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

Про кооперацію : Закон України від 10.07.2003 р. № 1087-IV. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/про%20кооперацію>

Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 р. № 2709-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>

Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06. 2004 р. № 1906-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>

Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку : Закон України від 29.11.2001 р. № 2866-III. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2866-14>

Про обіг векселів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>

Про особисте селянське господарство : Закон України від 15.05.2003 р. № 742-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>

Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку : Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19#n26>

Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 р. № 1805-III. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>

Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 24.06.1991 р. № 1264-XII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII в ред. Закону України від 01.06.2000 р. № 1771-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>

Про охорону прав на знаки для товарів та послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/print1218034688041545>

Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97 в ред. Закону України від 19.09.2019 р. № 111-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>

Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>

Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII в ред. Закону України від 17.02.2002 р. № 2986-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>

Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4765-17>

Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15.12.1993 р. № 3691-XII в ред. Закону України від 01.01.2016 р. № 867-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>

Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14/print1218034688041545>

Про приватизацію державного житлового фонду : Закон України від 16.06.1992 р. № 2482-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2482-12#Text>

Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>

Про рекламу : Закон від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр#Text>

Про свободу совісті та релігійним організаціям : Закон України від 23.04.1991 р. № 987-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>

Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР в ред. Закону України від 04.10.2001 р. № 2745-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>

Про торгово-промислові палати в Україні : Закон України від 02.12.1997 р. № 671/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>

Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

Література

Цивільне право України: Підручник: У 2 т. / В.І Борисова. (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, М. В. Домашенко та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2014. – Т.1. – 656 с.

Цивільне право України : навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. – Харків : Право, 2021. – 396 с.

Баранова Л. Н. Гражданско-правовая защита права интеллектуальной собственности, уголовная и административная ответственность за его нарушение [разд. 4, гл. 1, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 495-507.

Баранова Л. Н. Место договора в регулировании недоговорных обязательств [гл. 8, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: о договоре* : монография. Харьков : Право, 2017. С. 419-426.

Баранова Л. Н. Обязанности (долги) [гл. 4, § 10]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 367-381.

Баранова Л. Н. Пресечение неправомерного использования объекта права интеллектуальной собственности [разд. 4, гл. 3, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 618-624.

Баранова Л. Н. Признание права авторства [разд. 4, гл. 3, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 608-617.

Баранова Л. Н., Сиротенко С. Е. Возмещение имущественного и морального (неимущественного) вреда [разд. 4, гл. 3, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 644-661.

Борисова В. И. Права на предприятие [гл. 4, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 288-297.

Бровченко Т. І. Установчі документи юридичних осіб за законодавством України Харків: Право, 2016. 216 с.

Донец А. Г., Дуденко Т. В. Договоры охраны имущества [гл. 4, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: о договоре* : монография. Харьков : Право, 2017. С. 277-283

Дуденко Т.В. Библиотеки [разд. 2, гл. 2, § 7]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С.192-195.

Евков А. Н. Исчерпание авторских прав [разд. 3, гл. 1, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С.291-303.

Евков А. Н. Исчерпание прав на средства индивидуализации [разд. 3, гл. 3, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С.105-117.

Евков А. Н. Исчерпание прав патентообладателя [разд. 3, гл. 2, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С.368-373.

Евков А. Н. Общая характеристика исчерпания исключительных прав на результаты интеллектуальной деятельности [разд. 2, гл. 1, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права*

интеллектуальной собственности : монография. Харьков : Право, 2018. С.105-117.

Замуравкина Р. М. Права на жилище [гл. 4, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 278-287

Иванова К. Ю. Определение состава наследства. Розыск наследства. [гл. 7, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 514-521.

Иванова К. Ю. Раздел аследства [гл. 7, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 538-547.

Исаев А. Н. Завещательные распоряжения и их исполнение [гл. 5, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 423-465.

Карнаух Б. П. Наследование как правовая категория аследства [гл. 2, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 102-117.

Крат В. И. Влияние недействительности юридических фактов и документов на наследственные права [гл. 8, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 587-597.

Крыжна В. Н. Досрочное прекращение действия охранного документа на объект промышленной собственности (патент, свидетельство) [разд. 4, гл. 3, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 634-643.

Крыжна В. Н. Ограниченные исключения из прав, связанных с торговой маркой [разд. 3, гл. 3, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 415-425.

Крыжна В. Н. Осуществление прав патентообладателя и его пределы [разд. 3, гл. 2, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 311-323.

Крыжна В. Н. Осуществление права преждепользования в патентном праве [разд. 3, гл. 2, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 324-333.

Крыжна В. Н., Уразова А. А. Отказ патентообладателя от своих прав [разд. 3, гл. 2, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 359-367.

Малиновская И. Н. Осуществление прав на базы данных [разд. 3, гл. 4, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 449-462.

Надьон В. В. Суб'єктивний обов'язок як елемент змісту цивільних правовідносин: монографія. Харків: Право, 2017. 392 с.

Надьон В. В., Рубан О. О. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав внутрішньо переміщених осіб. *Захист прав внутрішньо переміщених осіб* : монографія : за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. О. Я. Рогача; д-ра юрид. наук, проф. М. В. Савчина; к.ю.н., доц. М. В. Менджул. Ужгород: РІК-У, 2018. 268 с.

Надьон В.В., Рубан О. О. (р.2.4.) Встановлення фактів народження, смерті на непідконтрольній Україні території [розділ 2.4] Права внутрішньо переміщених осіб: навчальний посібник / [С. Б. Булеца, О. І. Котляр, Я.В. Лазур та ін.]; за заг. ред.: д-ра юрид. наук, проф. О.Я. Рогача; д-ра юрид. наук, проф. М.В. Савчина. - Ужгород: РІК-У, 2017. – С.111-165

Печеный О. П. Законодательство о наследовании [гл. 2, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 147-157.

Печеный О. П. Методологические начала и принципы наследственного права [гл. 2, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 118-128.

Печеный О. П. Наследственное правоотношение как правовая форма наследования. Понятие и виды. Обязательства в наследственном праве [гл. 3, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 187-198.

Печеный О. П. Осуществление прав на объекты интеллектуальной собственности, ставших общественным достоянием (на примере объектов авторского права и смежных прав) [разд. 3, гл. 1, § 7]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 304-310.

Печеный О. П. Оформление наследственных прав нотариусом. Свидетельство о праве на наследство и его особенности [гл. 8, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 559-562.

Печеный О. П. Содержание наследственного правоотношения [гл. 3, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 239-246.

Печеный О. П. Сроки в наследственном правоотношении [гл. 3, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 247-253.

Печеный О. П. Субъекты наследственного правоотношения [гл. 3, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 206-221.

Печеный О. П. Судебное признание наследственных прав. Споры о наследстве. [гл. 8, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 574-586.

Печеный О. П. Творческие союзы и объединения [разд. 2, гл. 2, § 8]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 196-201.

Печеный О. П., Кухарев А. Е. Договоры в сфере наследования [гл. 7, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 531-537.

Печеный О. П., Кухарев А. Е. Наследники как субъекты права интеллектуальной собственности [разд. 2, гл. 2, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 142-154.

Печеный О. П., Лещенко Л. В. Общая характеристика и элементы состава наследства [гл. 4, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 254-265.

Печеный О. П., Лещенко Л. В. Права и обязанности, не входящие в состав наследства [гл. 4, § 11]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 382-391.

Печеный О. П., Миненкова Н. А. Свобода завещания, ее содержание и пределы. Форма завещания [гл. 4, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 403-413.

Пучковская И. И. Подназначение наследника [гл. 5, § 4(I)]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 423-425.

Пучковская И. И. Установление сервитута [гл. 5, § 4(IV)]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 455-458.

Симсон О. Э. Особенности осуществление патентных прав в инновационной деятельности [разд. 3, гл. 2, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 346-358.

Спасибо-Фатеева И. В. Другие нарушения авторских прав [разд. 4, гл. 2, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 578-585.

Спасибо-Фатеева И. В. Концептуальные позиции регулирования отношений по созданию и использованию результатов интеллектуальной деятельности [разд. 2, гл. 1, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 57-66.

Спасибо-Фатеева И. В. Методология познания права на результаты интеллектуальной деятельности (интеллектуальной собственности) [разд. 2, гл. 1, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 37-56.

Спасибо-Фатеева И. В. Наследование: формирование мировоззренческих, экономических и правовых позиций [гл. 2, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 89-101.

Спасибо-Фатеева И. В. Осуществление прав на научные открытия [разд. 3, гл. 4, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 479-484.

Спасибо-Фатеева И. В. Осуществление прав на торговую марку и на географическое обозначение происхождения товара [разд.3, гл. 3, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права*

интеллектуальной собственности : монография. Харьков : Право, 2018. С. 374-385.

Спасибо-Фатеева И. В. Право на доли в уставном (складочном) капитале [гл. 4, § 8]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 330-339.

Спасибо-Фатеева И. В. Правообладатели и другие лица, принимающие участие в осуществлении своих прав интеллектуальной собственности [разд. 2, гл. 2, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 132-141.

Спасибо-Фатеева И. В. Управление наследством [гл. 7, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 522-530.

Спасибо-Фатеева И. В., Бровченко Т.И. Договоры по созданию хозяйственных обществ [гл. 9, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: о договоре* : монография. Харьков : Право, 2017. С. 435-447.

Спасибо-Фатеева И. В., Жорнокуй Ю. М., Ханива Ф. М. Договоры по внесению вкладов участниками хозяйственных обществ [гл. 9, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: о договоре* : монография. Харьков : Право, 2017. С. 448-458.

Спасибо-Фатеева И. В., Крат В. И. Признание права интеллектуальной собственности недействительным [разд. 4, гл. 3, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 624-633.

Спасибо-Фатеева И. В., Наден В. В. Обязанности наследников по завещанию [гл. 5, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 466-474.

Спасибо-Фатеева И. В., Сиротенко С. Е. Обеспечительные меры при защите права интеллектуальной собственности [разд. 4, гл. 1, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права*

интеллектуальной собственности : монография. Харьков : Право, 2018. С. 544-558.

Спасибо-Фатеева И. В., Сиротенко С. Е. Недобросовестное использование средств индивидуализации [разд. 4, гл. 2, § 5]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 591-598.

Спасибо-Фатеева И. В., Жорнокуй Ю. М. Договоры по реорганизации юридического лица [гл. 9, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: о договоре* : монография. Харьков : Право, 2017. С. 459-468.

Спасибо-Фатеева И. В. Состояние и тенденции правового регулирования защиты права интеллектуальной собственности в Украине [разд. 4, гл. 1, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 495-507.

Сурженко О. А. Имущественные права [гл. 4, § 7]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 322-329.

Уразова А. А. Принятие и отказ от наследства [гл. 8, § 1]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 548-558

Уразова Г. О. Категорія відмови в цивільному праві України : монографія. Х. : Право, 2016. – 248 с.

Ус М. В. Колізії суб'єктивних цивільних прав: монографія. Харків : Право, 2014 р. 224 с.

Ус М. В. Коллизии субъективных гражданских прав при наследовании [гл. 8 § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 563-573.

Ус М. В., Глотов С.А. Коллизии прав на результаты интеллектуальной деятельности [разд. 2, гл. 1, § 7]. *Харьковская цивилистическая школа:*

осуществление и защита права интеллектуальной собственности : монография. Харьков : Право, 2018. С. 118-131.

Ус М. В. Право интеллектуальной собственности и защита экономической конкуренции [разд. 4, гл. 1, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 519-531.

Филатова Н. Ю. Общая характеристика наследственного права зарубежных стран [гл. 2, § 6]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 158-186.

Філатова Н.Ю. Саморегульвні організації як суб'єкти цивільного права : монографія. Харків : Право, 2016. 240 с.

Ходыко Ю. Е. Объект наследственного правоотношения [гл. 3, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 222-238.

Ходыко Ю. Е. Права на земельные участки [гл. 4, § 2]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 266-277.

Яркина Н. Е. Блокирование веб-сайтов [разд. 4, гл. 3, § 7]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 667-680.

Яркина Н. Е. Исключительные права интеллектуальной собственности [разд. 2, гл. 1, § 4]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монография. Харьков : Право, 2018. С. 90-97.

Яркина Н. Е. Наследование прав интеллектуальной собственности, которые не подлежат обязательной государственной регистрации [гл. 4, § 9(Г)]. *Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права* : монография. Харьков : Право, 2016. С. 342-355.

Яркина Н. Е. Организация коллективного управления имущественными авторскими и смежными правами [разд. 2, гл. 2, § 3]. *Харьковская*

цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности : монографія. Харків : Право, 2018. С. 155-167.

Яркина Н. Е. Правовые режимы результатов интеллектуальной деятельности [разд. 2, гл. 1, § 3]. *Харьковская цивилистическая школа: осуществление и защита права интеллектуальной собственности* : монографія. Харків : Право, 2018. С. 67-89.

Интернет-ресурси:

Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <http://reyestr.court.gov.ua>

Офіційна сторінка Європейського Союзу. URL : <http://europa.eu>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL : <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL : <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL : https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL : <https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права № 1. URL : <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/222-tsyvilne-pravo-ukrainy-1-chastyna.html>

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права № 2. URL : <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/229-tsyvilne-pravo-ukrainy-1-chastyna.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично й активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при вирішенні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні й самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога – дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки в навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції), а ноутбуки і планшети – для ведення конспектів лекцій і відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Цивільне право (Частина 1)» передбачає проведення поточного й підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня

підготовки студента до вивчення матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тестів, контрольних робіт, колоквіумів тощо.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34